

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK

IZVJEŠTAJ
O REALIZACIJI STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE TEŠANJ
ZA 2018.GODINU

Broj: 02-49-2-144/19
Datum: 22.01. 2019.godine

IZVRŠNI SAŽETAK

Planom implementacije za 2018. godinu predviđeno je provođenje 60 projekata ukupne vrijednosti 12.554.000 KM. U 2018. godini započeta je implementacija 59 projekata iz plana za 2018. godinu i 1 projekat iz plana za 2019. godinu. Teško je govoriti o završenim projektima u cjelosti jer se radi o prvoj godini realizacije Strategije (osim jednog projekta koji je i predviđen da se završi u 2018. godini: 1.2.1.5. Izrada mobilne aplikacije za praćenje infrastrukturnih dešavanja na područjima industrijskih zona). Procenat započetih od planiranih aktivnosti svih projekata u izvještajnoj godini je 94,4% a procenat realizacije od započetih aktivnosti je 81,2%. Ključna odstupanja su usljed prolongiranja projekta izgradnje 400 KV TS (trafo stanice) koju je trebala graditi državna kompanija ELEKTROPRIJENOS te pripreme izgradnje kružnog toka na raskrsnici Jelah zbog problema u rješavanju imovinsko-pravnih odnosa, te prienos nezavršenih radova na izgradnji primarne mreže odvodnje otpadnih voda u 2019. godinu. S druge strane, započeta gradnja mosta na rijeci Usori u 2018. godini (izvorni plan bio 2019. godina) je uticalo pozitivno na ukupnu sliku. Ukupna vrijednost implementiranih projekata je 5.941.000 KM, što je 47,4% realizacije u odnosu na projektovan finansijski okvir. Od ovog iznosa je 34,7% realizovano je iz izvornih sredstava budžeta Općine, a ostalo iz eksternih izvora uključujući iznos od 581.000 KM kreditnih sredstava koje je uzela Općina (čime je praktično učešće Općine u 2018. godini u iznosu od 44,5%). Ako pogledamo samo sredstva planirana iz budžeta Općine i realizaciju, onda je slika mnogo bolja. Od planiranih 1.728.000 KM realizovano je 2.065.000 KM ili 119,5%.

U pogledu ključnih prioriteta i fokusa za prethodnu 2018. godinu, Općina je realizirala nekoliko projekata ili faza projekata kojima rješava ključne probleme zajednice. Ovdje treba istaći nastavak uređenja poslovnih zona (nastavak izgradnje kolektora odvodnje otpadnih voda, asfaltiranje uzdužne transferzale i spajanje R474 i M4 kroz poslovnu zonu „Glinašće“, izgradnja novog mosta na rijeci Usori, izgradnja školskih dvorana).

Što se tiče strateških ciljeva, osim već pomenutih, može se kazati da su za sve planirane projekte sa početkom u 2018. godini urađeni planovi aktivnosti.

Ekonomija: *Tešanj, poželjno mjesto za investicije* postavljen je kao zahtjev kroz tri indikatora:

- Broj poslovnih subjekata na području općine Tešanj > 5% do 2022. u odnosu na 2017. godinu,
- Bruto društveni proizvod >5% do 2022. u odnosu na 2017. godinu, i
- Rast broja uposlenih na području općine Tešanj > 3,5 %/godišnje.

Društveni sektor: *Tešanj, sredina ugodnog življenja, pogodna da vrline, znanja i vještina mladih dođu do izražaja infrastrukturom* postavljen je kao zahtjev kroz tri indikatora:

- Rast zadovoljstva građana lokalnom upravom, administrativnim uslugama i infrastrukturom >2%/godišnje,
- "BEZ korupcije" u svim sferama društvenog života. Uspostavljena lista mjerenja.", i
- "Pozitivan učinak migracija mladih. (Broj mladih koji ostanu ili dosele u Tešanj/Broj mladih koji napuste Tešanj >1)".

Ekologija: *Tešanj sredina ekološke svijesti, zaštite okoliša i iskorištenja vodnih resursa* postavljen je kao zahtjev kroz tri indikatora:

- Smanjenje zagađenosti vazduha, zemljišta i vode,
- zrak: pad 2%/godišnje; voda: pad 3%/godišnje; zemlja: pad 3%/godišnje,
- Smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži. >1%/godišnje, i
- Povećanje iskorištenosti energije iz alternativnih izvora. > 3,0 %/godišnje.

U pogledu uticaja realizacije projekata iz Strategije na stanje makro pokazatelja u Općini Tešanj, teško je trenutno sagledati neposredan uticaj u prvoj godini realizacije. To je i logično, obzirom da su makro pokazatelji uvijek posljedica dužeg perioda i širih okolnosti. Bez obzira na to, pristup je postavljen tako, da se mjeri uticaj realizacije projekata iz Strategije te će isti biti značajnije vidljiv tek u izvještaju za 2019. godinu. Značajno je istaći da se broj novozaposlenih svake godine povećava te da je taj trend značajno nastavljen i u 2018. godini.

Što se tiče izgradnje institucionalnih kapaciteta za učinkovito upravljanje razvojem, Općina Tešanj je u 2018. godini implementirala elektronski portal za realizaciju strategije razvoja i prva je u Bosni i Hercegovini među općinama sa ovim inoviranim pristupom.

Kada je riječ o naučenim lekcijama iz prethodne godine, onda treba istaći različit nivo uključenosti zainteresovanih strana u izradu planova aktivnosti za realizaciju projekata kao i u realizaciji, različita, a ponekad i nedovoljna znanja i vještine iz projektnog pristupa te različit stepen motivisanosti ključnih sudionika u realizaciji projekata te potreba za bržim donošenjem odluka.

1. UVOD

Izveštaj o implementaciji Strategije razvoja općine Tešanj (2018-2027) ima za cilj da potakne sve zainteresovane strane na veću uključenost i doprinos donošenju najboljih odluka u realizaciji strateških prioriteta ekonomskog i društvenog razvoja te zaštite životne sredine, u okviru 11 definisanih sektorskih ciljeva. Cilj ovog izvještaja je da na jednostavan i jasan način predstavi rezultate implementacije Strategije razvoja općine Tešanj tokom 2018. godine. Njegova svrha je, također, da kroz naučene lekcije unaprijedi planiranje i donošenje odluka u narednim godinama. U tom smislu, ovaj dokument sadrži preporuke za budući rad i predlaže mjere za poboljšanje procesa i rezultata implementacije Strategije.

Strategiju integrisanog razvoja općine Tešanj za period 2018-2027. godine izradio je Razvojni tim Općine u periodu Maj – Oktobar 2017. godine, uz podršku Projekta integrisanog lokalnog razvoja (ILDLP), koji predstavlja zajedničku inicijativu Vlade Švicarske i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP). Strategija razvoja općine Tešanj usvojena je u decembru 2017. godine na redovnoj sjednici Općinskog Vijeća, održanoj dana 29.12.2017. godine. Kao operativni instrument za realizaciju strategije, Općina priprema trogodišnji plan implementacije (1+2) svake godine od usvajanja strategije. Detaljni plan implementacije za 2018.-2020. godinu je pripremljen i objavljen je na web stranici Općine.

Ovaj izvještaj odnosi se na implementaciju strateških, odnosno sektorskih projekata u 2018. godini, koji se, planiraju uz konsultacije sa svim bitnim akterima u zajednici u svim fazama implementacije strategije. Nositelj izrade trogodišnjeg Plana implementacije (1+2) kao i izvještaja je vanjski stručni saradnik za upravljanje razvojem, koji u općini Tešanj zamjenjuje funkciju jedinice za upravljanje razvojem (JURA). Izvještaj je pripremljen u saradnji sa predstavnicima svih članova rukovodstva (organizacionih jedinica) Općine.

Podaci o implementaciji se kontinuirano ažuriraju na elektronskom web portalu *Strategija razvoja*. Podaci se timski analiziraju, na osnovu čega se priprema kvalitativni osvrt na posmatrani period implementacije, analiziraju slabosti i snage kao naučene lekcije i definišu mjere za naredni period.

2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

2.1. Vizija

Strategijom razvoja općine Tešanj za period 2018 – 2027. godine, definisana je sljedeća vizija:

Tešanj 2027: sredina ekološke svijesti, inovativne poduzetnosti i društvene etike

2.2. Strateški ciljevi

Strategijom razvoja općine Tešanj za period 2018 – 2027. godine, definisana su tri strateška cilja:

Strateški cilj 1: Tešanj, poželjno mjesto za investicije

Strateški cilj 2: Tešanj, sredina ugodnog življenja, pogodna da vrline, znanja i vještina mladih dođu do izražaja

Strateški cilj 3: Tešanj sredina ekološke svijesti, zaštite okoliša i iskorištenja vodnih resursa

2.3. Sektorski ciljevi

Strateški prioriteti za razvoj općine su: ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštita životne sredine. U okviru ovih sektora, definisani su sljedeći ciljevi:

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1: Unaprijediti sektor ekonomije sa visokim dodatnim vrijednostima, razvijenim lancem snabdijevanja i visokim stepenom investiranja

Sektorski cilj 2: Privući domaće i strane investitore uređenom poslovnom infrastrukturom.

Sektorski cilj 3: Kreirati atraktivno područje za rad i razvijanje ljudskih resursa na području općine Tešanj.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 1: Unaprijediti javnu infrastrukturu, uz ravnomjeran razvoj ruralnih i urbanih područja.

Sektorski cilj 2: Kreirati poticaje za razvijanje (atmosfera) društvenog aktivizma

Sektorski cilj 3: Uključiti građane općine u izgradnju sistema zajedničkih vrijednosti.

Sektorski cilj 4: Poboljšati mogućnosti za zapošljavanje, razvoj poduzetništva i društvenog aktivizma mladih.

Sektorski cilj 5: Unaprijediti kvalitet života mladih u oblasti obrazovanja, sporta i kulture.

Sektor zaštite i unapređenja okoliša

Sektorski cilj 1: Poboljšati kvalitet usluge vodosnabdijevanja te povećati količine vode i proširiti obuhvat.

Sektorski cilj 2: Unaprijediti sistem zbrinjavanja komunalnog otpada i otpadnih voda.

Sektorski cilj 3: Poboljšati kvalitet zraka na području općine.

2.4. Ključni planirani prioriteti i fokusi za posmatrani godišnji period

Ključni prioriteti ekonomskog sektora

U skladu sa definisanim sektorskim ciljevima, ključni prioriteti ekonomskog sektora za 2018. godinu jesu projekti koji doprinose rastu proizvodnje, rastu broja zaposlenih, rastu investicija i kretanje ka naprednim tehnologijama.

Fokuiranjem na projekte iz ekonomskog sektora trebalo bi unaprijediti poslovnu infrastrukturu ali i soft područje koje je isto tako važno za dalji razvoj. Tu se radi o stabilnom snabdijevanju električno energijom, uređenju i upravljanju poslovnim zonama, tehnološkim unapređenjem i pažnjom na etičke odnose. Svakako da bi to trebalo pozitivno da utiče na rast i razvoj lokalne ekonomije, pored niza drugih faktora globalnih, regionalnih i lokalnih koji imaju svoj značajan uticaj. Mnoge aktivnosti su započete i nastavljaju se realizovati u ovom smjeru u 2019. godini.

Ključni prioriteti društvenog sektora

U društvenom sektoru za 2018. godinu ključni prioriteti su projekti koji utiču na rast zadovoljstva građana lokalnom upravom, administrativnim uslugama i infrastrukturom te transparentnosti i pozitivnom učinku migracije mladih.

Društveni sektor je sam po sebi veoma širok te je broj projekata i mjera u 2018. godini (30) kao u oba druga sektora zajedno. Stoga je ovdje teško fokusirati najvažnije, ali društvena infrastruktura kroz izgradnju ili unapređenje ključnih komunikacija, školskih dvorana, ambulante te podrška mladima mogli bi se ukratko istaći. Kao i u sektoru ekonomija, i ovdje treba istaći razvoj soft područja društvenih odnosa kroz projekte koji su vezani za razvoj etičkih društvenih vrijednosti.

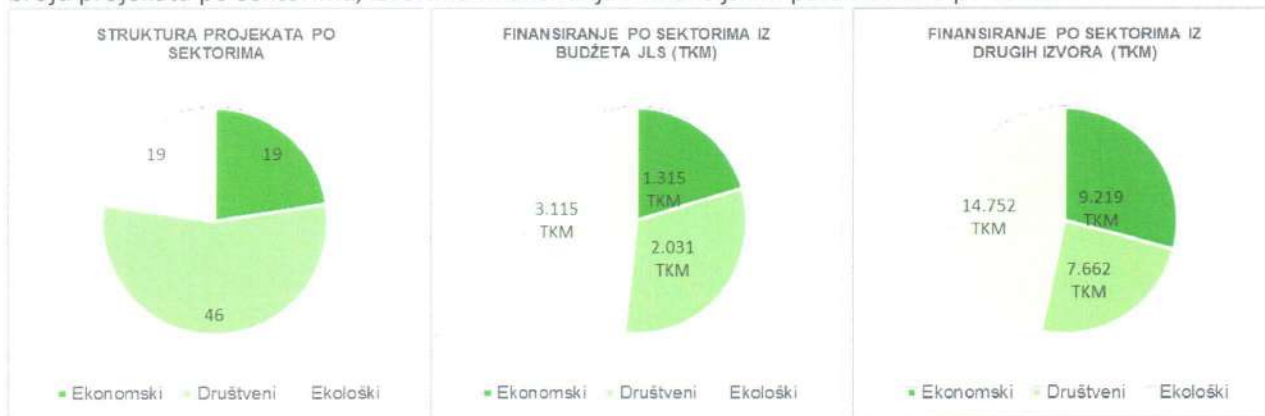
Ključni prioriteti sektora okoliša

U sektoru okoliša za 2018. godinu ključni prioriteti su projekti koji vode ka smanjenju gubitaka u vodovodnoj mreži, smanjenju zagađenosti vazduha, zemljišta i vode te povećanju iskorištenosti energije iz alternativnih izvora.

Sektor okolinske zaštite je finansijski najzahtjevniji jer je fokusirao nastavak rješavanja ključnih prioriteta: proširenje vodoizvorišta i vodosnabdijevanja, odvodnja otpadnih voda, zbrinjavanje svih vrsta otpada i proširenje obuhvata zbrinjavanja.

2.5. Zbirni pregled prioritarnih projekata i okvira za njihovo finansiranje obuhvaćenih Planom implementacije 2018-2020. godinu

Za planski period 2018-2020. godine ukupno je planirano 84 mjere i projekata. Posmatrajući po razvojnim sektorima za period 2018-2020. godine, u sklopu ekonomskog sektora je ukupno planirano 19 mjera i projekata, u društvenom sektoru 46 mjera i projekata te u sektoru okoliša 19 mjera i projekata. Za realizaciju ovih projekata planirano je ukupno 38.094.000 KM, od toga iz vlastitih izvora 6.461.000 KM ili 17%, a iz eksternih 31.633.000 KM ili 83%. U nastavku je grafički prikaz strukture planiranih projekata po broju projekata po sektorima, izvorima finansiranja i finansijskim parametrima po sektorima.

Što se tiče izvora eksternog finansiranja, MIPRO metodologija kreditna sredstva tretira kao vanjski izvor, premda je to kredit općine Tešanj koji će ona i vraćati samostalno i može se tretirati kao vlastito ulaganje. Najznačajniji izvori za period 2018-2020. godine su iz kreditnih sredstava Evropske investicijske banke u iznosu od 3.000.000 KM koje uzima Općina Tešanj te eksternih izvora (kantonalni i federalni nivo) u iznosu od 2.000.000 KM. Tu je i po nadležnosti izgradnja 110 KV trafo stanice u iznosu od 5.500.000 KM od strane JP ELEKTROPRIJENOS kao i izgradnja dalekovoda Tešanj-Jelah u iznosu od 1.500.000 KM.

Planirano je da se najveći dio sredstava utroši u sektoru ekologije, gdje su sadržani i najveći projekti rješavanja odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda, vodosnabdijevanja i deponije otpada, u ukupnom iznosu od 17.867.000 KM od čega iz budžeta 3.115.000 KM (17,4 %), a iz eksternih izvora 14.752.000 KM (82,6 %) ali je u ovoj cifri kredit od 3.000.000 KM.

3. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE RAZVOJA

3.1. Sažet osvrt na prethodni period implementacije

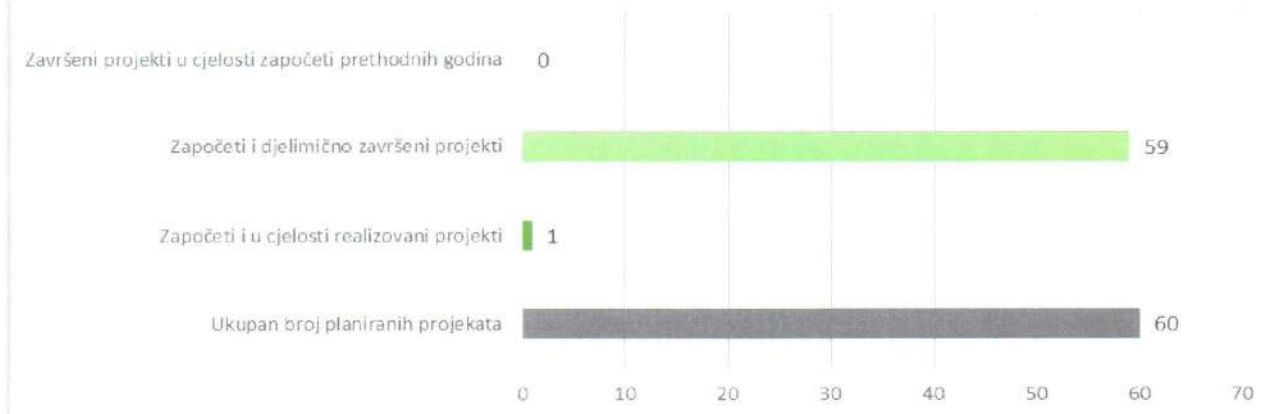
Obzirom da se radi o prvoj godini realizaciji Strategije po UNDP metodologiji nije moguće upoređivati prethodne godine.

3.2. Pregled implementacije Strategije za 2018. godinu

Od početka realizacije razvojne Strategije u potpunosti je završeno 7 mjera i projekata (uglavnom mjere), što je 8,3 % od ukupno planiranih 84 mjere i projekata (šest mjera i projekata se nastavlja pratiti do kraja perioda ove Strategije). Svi ostali su višegodišnji projekti. Pri tome, važno je napomenuti da se zbog slabog interesa, te uočene podrške za aktivnosti iz drugih izvora za naredni period odustaje od 1 projekta (2.4.2.3. Poticajne mjere za prvo zaposlenje ali se zadržava projekat Podrška ideja Start-up mladih). Ujedno, u proces implementacije nije uključen nijedan novi projekat koji nije bio predviđen Startegijom razvoja).

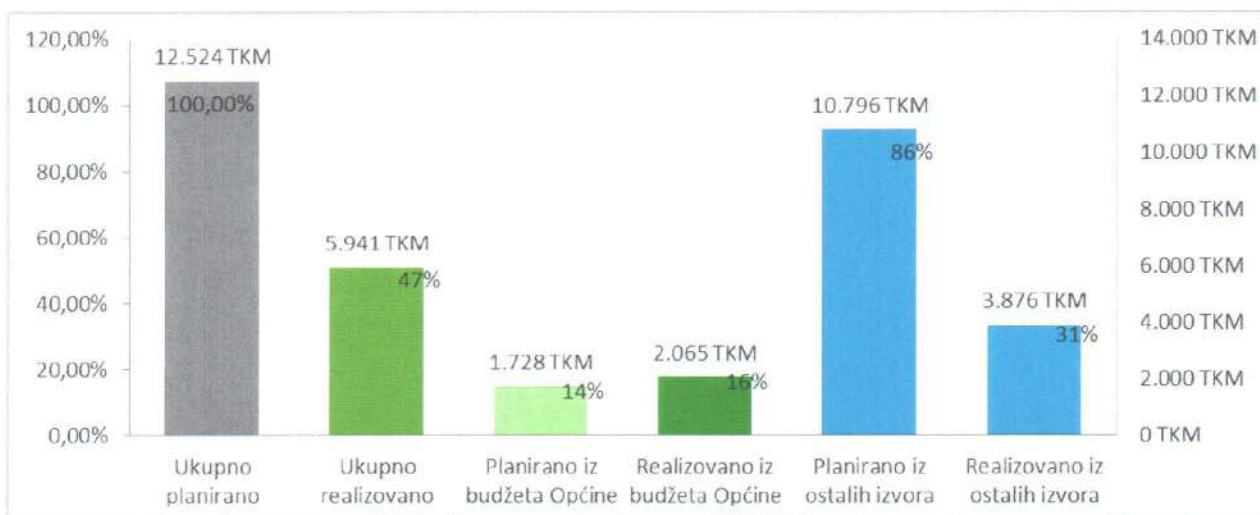
U nastavku je grafički prikaz implementacije broja projekata.

Pregled broja planiranih i realizovanih projekata u izvještajnoj godini

U strukturi vrijednosti ukupnog broja planiranih projekata za 2018. godinu je iznos od 12.524.000 KM, od čega je predviđeno iz općinskog budžeta 1.728.000 KM.

Kada je riječ o strukturi realiziranih projekata, od ukupnog broja u potpunosti završenih projekata ili projekata koji su još uvijek u procesu realizacije, utrošeno je 8.352 (67%) dok je realizirano iz općinskog budžeta 1.672.000 KM (97%). U nastavku je grafički prikaz finansijske implementacije projekata.

Obzirom da se radi o prvoj godini realizaciji Strategije po UNDP metodologiji nije moguće upoređivati prethodne godine. Mada na procent realizacije ukupnog broja projekata utiču brojni faktori ipak se može zaključiti da je Općina Tešanj osigurala planiranu podršku projektima predviđenih u Startegiji a da bi se to moglo kazati i za više nivoe vlasti da nije bilo zastoja u projektu izgradnje 400 KV TS.

U nastavku je grafički prikaz finansijske realizacije po sektorima.

U tabelama u nastavku je dat detaljan prikaz ukupno realizovanih projekata u odnosu na planirano, ukupno i po sektorima:

Tabela 1. Pregled planiranih naspram ostvarenih projekata u 2018. godini (svi sektori)

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	60	12.524.000	1.728.000	10.796.000
% struktura finansiranja od A			13,8%	86,2%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata	60	5.941.406	2.064.935	6.602.080
% u potpunosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	100,0%	47,4%	16,4%	31,0%
% struktura (od B)		100%	37,7%	62,3%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	59	5.941.406	2.064.935	3.876.471
% djelimično realiziranih projekata (od A)	98,3%	47,4%	16,4%	31,0%
% struktura (od C)		100%	37,7%	62,3%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	1	0.000	0.00	0.000
% u cijelosti završenih projekata (od A)	1,7%	0,0%	0,0%	0,0%
% struktura (od D)		0,0%	0,0%	0,0%

Tabela 2. Finansijska projekcija planiranih i ostvarenih projekata raspoređenih po sektorima na osnovu Plana implementacije.

Oblast	Zbir finansijskih vrednosti projekata (KM)		Struktura finansiranja realizovanih projekata		
	Planirano	Realizovano	Budžet (%)	Ostalo (%)	
2018	Ekonomski	3.590.000	975.443	42,8%	57,3%
	Društveni	2.789.000	2.373.440	34,8%	65,2%
	Ekološki	6.145.000	2.592.523	42,2%	87,8%
	Ukupno	12.524.000	5.941.406	34,7%	65,3%
	% po planu implementacije	100%	47,4%	16,4%	31,0%

Napomena: Planirana ulaganja u novu TS su evidentirana u ekonomskom sektoru.

3.2.1 Rekapitulacija budžeta za 2018. godinu po izvorima

Izvor sredstava	PLAN	REALIZACIJA	%
Budžet JLS	1.728.000,00 KM	2.064.935,18 KM	119,5%
Kredit	3.000.000,00 KM	580.739,91 KM	19,4%
ZDK	2.616.000,00 KM	1.918.215,39 KM	73,3%
FBiH	675.000,00 KM	677.961,55 KM	100,4%
Donatori	720.000,00 KM	250.000,00 KM	34,7%
Javna poduzeca i ustanove	3.610.000,00 KM	192.337,69 KM	5,3%
Država	- KM	150.000,00 KM	
Ostalo	100.000,00 KM	95.400,58 KM	95,4%
Privatni izvori	75.000,00 KM	11.816,00 KM	15,8%
IPA	- KM	- KM	
total	12.524.000,00 KM	5.941.406,30 KM	47,4%

3.2.1 Sektor ekonomskog razvoja

U sektoru ekonomskog razvoja za 2018. godinu planirano je 15 projekata. Za realizaciju ovih projekata je planirano 3.590.000 KM a izdvojeno je 975.443,58 KM što je 27,17 % planiranog. Eksterni izvori (planirano 3.326.000 KM a realizovano je 555.497 KM ili 16,7%) i lokalni budžet (planirano 264.000 KM a realizovano 419.946,00 KM ili 159%). U ovom sektoru je najznačajniji projekat bio izgradnja 400 KV trafo-stanice sredstvima državne korporacije ELEKTROPRIJENOS što se nije dogodilo (3.000.000 KM). Navedeni projekat ostaje za realizaciju. Preostali projekti koji su implemetirani odnose unapređenje poslovne infrastrukture na području općine Tešanj.

Tešanj, poželjno mjesto za investicije											
Broj poslovnih subjekata na području općine Tešanj > 5% do 2022. u odnosu na 2017.				Bruto društveni proizvod >5% do 2022. u odnosu na 2017.				Rast broja uposlenih na području općine Tešanj > 3,5 %/godišnje.			
2017	2018	2018/2017		2017	2018	2018/2017		2017	2018	2018/2017	
2.318	2.421	4,44%		3.500	3.550	1,43%		12.000	13.500	12,50%	
Sektorski cilj 1.1				Sektorski cilj 1.2				Sektorski cilj 1.3			
Unaprijediti sektor ekonomije sa visokim dodatnim vrijednostima, razvijenim lancem snabdjevanja i visokim stepenom investiranja				Privući domaće i strane investitore uređenom poslovnom infrastrukturom				Kreirati atraktivno područje za rad i razvijanje ljudskih resursa na području općine Tešanj			
rast proizvodnje/ godišnje		5,00%	?	broj novosnovanih preduzeća lociranih u poslovnim zonama		50,00%	9,21%	koeficijent migracija stanovništva (1- broj doseljenih / broj iseljenih lica);		>0,5%	7,23%
rast investicija/ godišnje		5,00%	?	infrastrukturni stepen uređenja postojećih poslovnih zona Bukva i Glinište (sa Oglanom) do 2022		90,00%	82,00%	broj zaposlenih /broj maturanata (u okviru iste kvalifikacije)>50%		>50%	67,37%
iznos investicija u firmama sa naprednim tehnologijama 2022 vs 2017		10,00%	?					broj prekvalifikacija mladih za deficitarne kadrove >20%		>20%	?
rast broja zaposlenih (u poljoprivredi)/ godišnje;		15,00%	3,04%								
Budžet: U toku 2018. godine planirano je 153 TKM u ovom sektorskom cilju. Izostanak podrške formiranju Tehnološkog centra je doveo do toga da bude realizovano samo 7 TKM (4,6%). Nedostatak aplikacija za kultivaciju zapuštenog zemljišta je isto tako uticalo da nije bilo ni budžetske podrške.				Budžet: U toku 2018. godine planirano je 3.407 TKM a uloženo je 962 TKM (28,2%). Najveća investicija je planirana od strane BIH korporacije ELEKTROPRENOS (cca 3.000 TKM, 400 KV trafo stanica) ali nije došlo do pokretanja investicije iz političkih razloga (imenovanje direktora). Prkatično cijeli iznos je uložen u poslovne zone (Glinište i Vila. Vila će se realizovati u proleće 2019.)				Budžet: Ovaj sektorski cilj je usmjeren na soft teme tako da budžet nije u prvom planu. Planirano je bilo utrošiti u 2018. godini 29 TKM, a utrošeno je 12.5 TKM (43,1%). Razlike se ogleda u činjenici da će efekti praćenja budžeta biti poznati u 2019. godini za izmijenjene kriterije za stipendije (talenti i privreda).			

3.2.2 Društveni sektor

U društvenom sektoru za 2018. godinu planirana su 30 projekata a započeto je 31 projekat (1 projekat iz 2019. godine: Most na rijeci Usora). Za realizaciju projekata društvenog sektora je planirano 2.789.000 KM a izdvojeno je 2.373.439,51 KM što je 85,1 % od planiranog. U ovom sektoru sredstva koja su bila planirana iz budžeta Općine su iznosila 629.000 KM a realizovano je 669.353,99 KM (106,4%). Iz drugih izvora je bilo planirano 2.190.000 KM a realizovano je 1.704.085,52 KM (78,9%).

Najznačajniji projekti u 2018. godinu u oblasti društvenog sektora su fiskulturne dvorane (školstvo), most na rijeci Usori (putna infrastruktura), ambulanta (zdravstvo) zatim projekti za usmjeravanje i osposobljavanje mladih, sport, nastavak adaptacije društvenih domova. Raskrnica Jelah (kružni tok) nije krenuo u realizaciju zbog čekanja na zaokruženje finansijske konstrukcije (rebalans ceste FBiH).

Tabela 4. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u društvenom sektoru 2018. godini.

Tešanj, sredina ugodnog življenja, pogodna da vrline, znanja i vještina mladih dođu do izražaja											
Rast zadovoljstva građana lokalnom upravom, administrativnim uslugama i infrastrukturom >2%/godisnje				"BEZ korupcije" u svim sferama društvenog života. Uspostavljena lista mjerenja				Pozitivan učinak migracija mladih. (Broj mladih koji ostanu ili dosele u Tešanj/Broj mladih koji napuste Tešanj >1)			
2017	2018	2018/2017	R.I.O.	2017	2018	2018/2017	0	0	2017	2018	2018/2017
81,00%	?	#VALUE!	0,00%	0	?	#VALUE!	0	0	0,90	?	#VALUE!
Sektorski cilj 2.1			Sektorski cilj 2.2				Sektorski cilj 2.3				
Unaprijediti javnu infrastrukturu, uz ravnomjeran razvoj ruralnih i urbanih područja.			Kreirati poticaje za razvijanje (atmosfera) društvenog aktivizma.				Uključiti građane općine u izgradnju sistema zajedničkih vrijednosti.				
bliza dostupnost stanovništvu javnoj infrastrukturi i povećanje njenog kapaciteta 30% stanovništva 2022 vs 2017	6,00%	1,00%		zadovoljstva građana uslugama javnih ustanova općine Tešanj +5%/godisnje	5,00%	?			stepen etičke svijesti +20% 2022 vs 2017	4,00%	0,00%
zadovoljstvo korisnika zdravstvenih usluga >5% 2022 vs 2017	1,00%	?		nivo svijesti građana prema kulturno-historijskom i arheološkom naslijeđu +3%/godisnje	3,00%	?			broj delikvenata -2%/godisnje	-2,00%	?
broj građana uključenih u sportske aktivnosti >10% 2002 vs 2017	2,00%	10,00%		broj posjeta manifestacijama +5% 2022 vs 2018	1,00%	0,00%			broj zaposlenih socijalno osjetljivih osoba +5 osoba/godisnje	5	?
stepen zadovoljstva građana uslugama u oblasti kulture >10% 2002 vs 2017	2,00%	?		svijest stanovnika općine Tešanj o važnosti sporta +5% 2022 vs 2018	1,00%	0,00%			broj djece izložene nasilju kojima je pružena pomoć >50 djece 2022 do 2018	10	10
zadovoljstvo korisnika uslugama socijalne zaštite >10% 2002 vs 2017	2,00%	?		broj članova Opće biblioteke 100 novih članova Opće biblioteke 2022 vs 2017	100	93			Sektorski cilj 2.4 Poboljšati mogućnosti za zapošljavanje, razvoj poduzetništva i društvenog aktivizma mladih.		
protok saobraćaja na M17 i R474 >10% 2002 vs 2017	2,00%	0,00%		Sektorski cilj 2.5 Unaprijediti kvalitet života mladih u oblasti obrazovanja, sporta i kulture.				vrijeme prosječnog vremena trajanja do prvog zaposlenja -4%/godisnje			
zadovoljstvo građana brzinom usluge općinske administracije >10% 2002 vs 2017	2,00%	0,00%		stepen zadovoljstva mladih sadržajima za mlade +30% 2022 vs 2017	6,00%	?			broj lica sa odr pripr stažom (korisnika) +10% 2022 vs 2017	2,00%	?
broj nastradalih od mina bez nastradalih	0	100,00%		Budžet (2.4.) Planirana sredstva za 2018. godinu su bila 28 TKM a utrošeno je 13,8 TKM (49,3%). Obzirom da je mehanizam uspostavljen za stipendije i nagrade talentovanim sportistima, utrošak sredstava će biti vidljiv u 2019. godini.				broj aktivista u NVO +20% 2022 vs 2017			
Budžet (2.5): Planirana sredstva za 2018. godinu su bila 2 TKM a utrošeno je 0 TKM zbog kašnjenja planiranih aktivnosti u realizaciji projekta.							broj odobrenih projekata +1/godisnje				
							broj kvalifikacija mladih za spec zanimanja +10% 2022 vs 2017				
							broj članova sportskih koletiva +10% 2022 do 2017				
							broj mladih u kult aktivnosti +10% 2022 do 2017				
Budžet (2.1): Planirana sredstva za 2018. godinu u ovom sektorskom cilju su bila 1.140 TKM a realizovana 2.271 TKM (199,0%). Izostanak realizacije kružnog toka/raskrnica Jelah (-480 TKM) je donio ranije započeti projekat izgradnje mosta na rijeci Usori (1.331 TKM), više ulaganje u fiskulturne dvorane (715 TKM) i ambulantu u Pousorju (188 TKM) dok su kasnije izrade studija i projektne dokumentacije.			Budžet (2.2): Planirana sredstva za 2018. godinu su bila 198 TKM a utrošena 72 TKM (36,4%), uglavnom nevađin sektor (Sportski savez) kroz donaciju UNDP. Najveća planirana sredstva su bila na sitraživanju tešanjskog kraja ali u 2018. godini su uglavnom bile pripreme aktivnosti i ista nisu utrošena.				Budžet (2.3): Planirano je utrošiti u 2018. godini 41 TKM a utrošeno je 14 TKM. Zbog kašnjenja u realizaciji predviđenih aktivnosti nije došlo do realizacije budžeta.				

3.2.3 Sektor zaštite okoliša/životne sredine

U sektoru okoliša/ zaštite životne sredine za 2018. godinu planirano je 15 projekata i započeto je 15 projekata. Za realizaciju ovih projekata je planirano 6.145.000 KM a izdvojeno je 2592.523 KM što je 42,2 %. U ovom sektoru sredstva koja su namijenjena za realizaciju projekata su bila realizirana uglavnom iz općinskog ali i eksternih izvora (Detaljne informacije su prikazane u prilogu: Prilog1_budžet_sve - REALIZACIJA BUDŽETA 2018 za period utroška 01.01.2018. - 31.12.2018.).

Najznačajniji projekti u 2018. godinu u oblasti okoliša/ zaštite životne sredine su izgradnja primarne kanalizacione mreže otpadnih voda, proširenje mreže vodosnabdijevanja i uređenje deponije smeća. Za izgradnju primarne kanalizacione mreže u 2018. godini angažovana su i kreditna sredstva EIB-a u visini od 580.740 KM. Treba istaći i radove na proširenju obuhvata u sistemu vodosnabdijevanja (vodovod Raduša).

Tabela 5. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u sektoru okoliša/ zaštite životne sredine u 2018.godine

Tešanj sredina ekološke svijesti, zaštite okoliša i iskorištenja vodnih resursa																				
Smanjenje zagađenosti vazduha, zemljišta i vode. <i>zrak: pad 2%/godišnje, voda: pad 3%/godišnje, zemlja: pad</i>				Smanjenje gubitaka u vodovodnoj mreži. <i>>1%/godišnje</i>				Povećanje iskorištenosti energije iz alternativnih izvora. <i>> 3,0 %/godišnje</i>												
2017	2018	2018/2017	15,00 %	2017	2018	2018/2017	25,17 %	27,60 %	2017	2018	2018/2017									
15,00%	0,00%	-15,00%		25,17%	27,60%	9,65%			?	?	#VALUE!									
14,00%	?	#VALUE!	0,00%																	
14,00%	?	#VALUE!																		
Sektorski cilj 1.1				Sektorski cilj 1.2				Sektorski cilj 1.3												
Poboljšati kvalitet usluge vodosnabdijevanja te povećati količine vode i proširiti obuhvat.				Unaprijediti sistem zbrinjavanja komunalnog otpada i otpadnih voda.				Poboljšati kvalitet zraka na području općine.												
dodatne količine vode. <i>bez redukcija za 20 000 stanovnika</i>				100,00%	100,00%	100,00%	količina otpadnih voda koja se prečišćava prije ispusta u vodotokove (<i>>30%</i>)		-30,00%	0,00%	broj privatnih dimnjaka (<i>-2%/god</i>)		-2,00%	0,00%						
stepen zadovoljstva građana uslugom vodosnabdijevanja. (<i>+2%/god</i>)				2,00%	?	?	broj korisnika deponije (<i>+5%/god</i>)		5,00%	2,60%	nivo svijesti kod stanovništva o značaju zelenila (<i>+5%/god</i>)		5,00%	?						
								stepen selekcije otpada godišnje (<i>+10%/god</i>)		10,00%	?	količina utroška toplotne energije u objektima gdje su realizovani projekti en. efikasnosti (<i>+3%/god</i>)		3,00%	0,00%					
								količina uštede toplotne energije (<i>+20%/god u javnim objektima</i>).				BROJ PRIV. DIMNJAKA		- %	NIVO SVUJ. ZELENILA:		?	EN. EFIKASNOST		0 %
												UŠTEDA TOPL. EN.		0 %						
Budžet 3.1: Planirani budžet za sektorski cilj 3.1 bio je u visini od 1.200 TKM dok je realizovan 1.021 TKM. Mjerene su vrijednosti zagađenosti zraka i prosječne vrijednosti su znatno ispod dozvoljenih. Ipak nije došlo do smanjenja tih vrijednosti kako je predviđeno indikatorima sektorskog cilja. Mjerenja vode i zemljišta nisu rađena.				Budžet 3.2: Planirani budžet za sektorski cilj 3.2 bio je u visini od 4.363 TKM dok je realizovan 1.602 TKM. Najviše sredstva je potrošeno u izgradnju primarne mreže odvodnje otpadnih voda te idejno rješenje uređaja za prečišćavanje. Obzirom da sistem još nije u funkciji nema ni efekata. Projekat otpadnih voda sa deponije nije rađen u 2018. godini.				Budžet 3.3: Planirani budžet za sektorski cilj 3.1 bio je u visini od 582 TKM dok je realizovan 1.2 TKM. Projekti utopljanja su predviđeli 582 TKM ali zbog odsustva vode projekta nije došlo do realizacije planiranih aktivnosti. Rađeni su drugi projekti utopljanja izvan ovog projekta ali nisu predmet ove analize. Projekti proširenja toplifikacije startuju u 2019. godini.												

3.3 Ključni rezultati i ostvareni progres

Na osnovu projektnih aktivnosti može se zaključiti da su najveća sredstva angažovana na zaštiti životne okoline a efekti se očekuju u narednim godinama. Gledano kroz prizmu strateških indikatora svih prikupljenih i obrađenih podataka o implementaciji projekata u izvještajnom periodu može se zaključiti da se godišnji rezultati najlakše vide prije svega kroz realizaciju projekata kapitalnih investicija u infrastrukturu (vodovodna i kanalizacione mreža, putna infrastruktura, uređenje poslovnih zona, fiskulturne dvorane, ambulantna). U oblasti ekonomskog sektora su definisana tri strateška cilja sa 15 projekata. Jedan projekat nije započeo (400 KV TS) a jedan projekat je završen dok o indikatorima će biti moguće govoriti tek po završetku naredne godine. Društveni razvoj od planiranih 30 projekata, započeto je 30 s tim što na školi Medakovo je bilo ograničenog pomaka (čeka se na odobrenje sredstava za preprojektovanje) ali je izgradnja mosta na rijeci Usori u odmakloj fazi. U oblasti zaštite i unapređenja životne sredine, započeto je svih 15 projekata od kojih se svi nastavljaju u 2019. godini.

3.4. Vertikalna i horizontalna usklađenost i nivo integrisanosti

Na osnovu prikazanih realizacija projekata i ostvarenja sektorskih ciljeva, vidljiva je međusobna integrisanost i povezanost sektorskih i strateških ciljeva. Uređenje poslovne infrastrukture u industrijskoj zoni, u okviru ekonomskog sektora, istovremeno ima i snažan uticaj na društveni razvoj, kroz stvaranje uslova za zapošljavanje i poboljšavanje standarda života građana.

Za sve projekte koji su implementirani u toku 2018. godine općina Tešanj je iz Budžeta Općine Tešanj izdvojila 2.064.935 KM dok je iz eksternih izvora obezbijedila 3.876.471 KM (ranija napomena za kredit!).

Treba ipak istaći da je izostanak većeg stepena realizacije Strategije izostao zbog vertikalne neusklađenosti (zastoja u investicijama na najvišem nivou – 400 KV TS) te da bi bilo korisno osigurati neku vrstu institucionalne saglasnosti viših nivoa na sva finansiranja u projektima koji se nalaze u lokalnoj Strategiji. Na žalost, to na sadašnjem nivou razvoja institucionalne saradnje nije realno ostvarivo i djeluje prilično neizvjesno kada će biti moguće, ali to kao cilj za naredni period treba ostati.

3.5 Institucionalni kapaciteti općinske uprave i saradnje sa bitnim akterima

U toku 2018. godine je institucionalizovana nova organizacijska struktura predviđena Strategijom razvoja općine Tešanj 2018-2022 a personalno rješenje je angažovano ugovorom eksterno. Vođe projekata su angažovane rješenjem općinskog načelnika iz reda uposlenika u administraciji i javnim ustanovama i preduzećima. Samo u par slučajeva su imenovana lica iz nevladinog sektora koja su uspješno volonterski radila na realizaciji tri projekta.

U procesnom smislu je osigurana je integracija svih sudionika i zainteresovanih strana putem elektronskog portala na kome se nalazi svi godišnji planovi rada: aktivnosti, vremenski okvir i planirani budžet projekta ali i realizacija svih važnijih događaja u svakoj aktivnosti po svim projektima. Isto tako je omogućen trenutni monitoring rukovodilaca na svim nivoima, posebno pomoćnika općinskog načelnika i načelnika koji mogu bilo kada vidjeti aktivnosti koje su u kašnjenju ili zastoju i pomoći neposrednom podrškom.

Saradnja za zainteresovanim stranama tokom 2018. godine bila je na različitom nivou i to je prilika da se u toku 2019. godine podigne na veći nivo i pozitivno utiče na kvalitet, dinamiku i troškove projekata a time i Strategije razvoja u cjelini.

4. KLJUČNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI

Biće predstavljeni u izvještajima od 2019. godine i dalje

5. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Realizacija Strategije razvoja u 2018. godini, po strukturalnim elementima, nalazi se na sljedećem nivou:

- vremenski 77,8%
- finansijski 42,2%
- kvalitet (indikator) od 2019. godine, za sada prilog (Prilog 2: Evaluacija ishoda projekata 2018)

Ukupan procenat realizacije planiranih sredstava od 42,2%. Od ukupno planiranih 60 projekata svih 60 projekata je planirano za realizaciju od kojih je započeto 59 i jedan projekat iz 2019. godine. U cijelosti je završen jedan projekat kako je izvornim planom Strategije i predviđeno. Ako posmatramo ostvarenje sektorskih ciljeva, očigledno je da postoje razlike. Sektor ekonomije je ostao na 47,4% (prvenstveno zbog

kašnjenja u realizaciji spremnog projekta izgradnje 400 KV trafo stanice. Društveni sektor prednjači sa 119,5% a prije svega zbog izgradnje mosta na rijeci Usori te većem ulaganju u fiskulturne dvorane i ambulantu. Ekološki sektor je ostao na 35,9% prije svega zbog dužeg trajanja javne nabavke za izgradnju primarnog voda odvodnje otpadnih voda (bez odobrenja EIB-a nije se moglo ići u javnu nabavku) tako da je izvođač radova uveden u radove tek u drugoj polovini Jula 2018. godine i ti radovi (kao i plaćanje) će biti nastavljeni u 2019. godini.

U 2018. godini urađen je iskorak u uspostavljanju strateškog i institucionalnog okvira za upravljanje razvojnom strategijom na jedinstvenoj platformi koja omogućuje svim zainteresovanim stranama kao i rukovodstvu lakšu koordinaciju, monitoring i podršku te brže donošenje odluka. Omogućen je i veći stepen instruktivne podrške i usmjeravanje vođa projekata s pozicije učesnika nosioca izrade strategije razvoja te podrška osposobljavanju vođa projekata da koriste novi općinski alat. Uz prethodno, pored finansijskog praćenja stepena realizacije Strategije sada se prate idruga dva ključna faktora uspješnosti: vremenski okvir i kvalitet realizovanih projekata u pogledu uticaja na strateške indikatore. S obzirom da se radi o prvoj godini implementacije strategije, uticaj realizovanih aktivnosti na strateškim projektima se još ne može vidjeti direktno kroz indikatore na sektorskom i strateškom nivou ali će to u narednim godinama biti potpuno vidljivo i unaprijediti cijeli proces izrade strategije u narednim godinama.

Za drugu godinu implementacije Strategije:

- Pripremljen je drugi trogodišnji plan implementacije, za period 2019-2021. godinu. Ovo je bilo značajno iskustvo za sve učesnike, a naučene lekcije dobijene iz prvog procesa planiranja iskorištene su kao osnov za poboljšanja za 2019. godinu.
- Pripremljeni su godišnji planovi implementacije po službama i stavljen je akcenat na projektni pristup, koji je u Općini Tešanj u velikoj mjeri prihvaćen i ranije.
- Godišnje planiranje projektnih aktivnosti na nivou vođa projekata za 2019. godinu je završeno ((izuzev tri projekta, priprema izrade u toku).
- U potpunosti je prihvaćen elektronski portal za realizaciju Strategije razvoja i kao takav je prvi u općinama u Bosni i Hercegovini.

Na osnovu naučenih lekcija kroz implementaciju Strategije u 2018. godini, predlažu se sljedeće mjere:

- Dalje osposobljavanje i motivacija vođa projekata
- Veća uključenost zainteresovanih strana
- Jačanja saradnje Udruženja privrednika i Općine Tešanj (TRA, administracija) te srednjih škola.
- Osnažiti podršku tzv. soft-projekata (projekti iz područja etike, uključujući odnos prema osjetljivim kategorijama)
- Veći fokus na energetska efikasnost (projekti otopljanja i novi izvori energije)
- Dodijeliti nove očekivane vrijednosti određenim indikatorima (realnije, obzirom na iskustvo prve godine implementacije)
- Bolja komunikacija strategije i strateških projekata (promocija vizije, web strana, društvene mreže, tekuće komuniciranje tokom godine)

6. PRILOZI

- Prilog1_budžet_sve - REALIZACIJA BUDŽETA 2018 za period utroška 01.01.2018. - 31.12.2018.) po pojedinačnim projektima/mjerama.
- Prilog 2: Vizuelni pregled završenih i nezavršenih aktivnosti po projektima u 2018. godini (Pregled za 2018. godinu, u koloni R se vidi broj završenih aktivnosti/ukupan broj predviđenih aktivnosti)
- Prilog 3: Vizuelni pregled planiranih aktivnosti po projektima za 2019. godinu (Pregled za 2019. godinu, u koloni R se vidi 0 (nema još završenih aktivnosti u 2019. godini/ukupan broj predviđenih aktivnosti)

Općinski načelnik

Mr.sc. Suad Huskić,

4.A REALIZACIJA BUDŽETA 2018 za period utroška 01.01.2018. - 31.12.2018.		
SEKTOR	PLAN	REALIZACIJA
Ekonomski sektor	3.590.000,00	980.835,47
Društveni sektor	2.789.000,00	2.367.187,14
Zaštita životne sredine	6.145.000,00	2.671.235,31
Ukupno:	12.524.000,00	6.019.257,92

(Ukupno planirani budžet za 2018 i Ukupno ostvareni utrošak za period)

4.B REALIZACIJA BUDŽETA 2018 za period utroška 01.01.2018. - 31.12.2018.		
SEKTOR	PLAN	REALIZACIJA
Ekonomski sektor		
1.1.1.1. Osnivanje tehnološkog centra ...	100.000,00	5.900,58
1.1.1.5. Projekat promocije tehničke kulture kod učenika osnovnih i s ...	3.500,00	811,89
1.1.1.7. Podsticaji za kultivaciju zapuštenog (ili miniranog) u obrad ...	50.000,00	0,00
1.2.1.1. Završavanje opremanja poslovnih zona sa infrastrukturnim sad ...	350.000,00	956.623,00
1.2.1.2. Izgradnja 110KVTS stanice Jelah ...	3.000.000,00	0,00
1.2.1.4. Rekonstrukcija lokalnog puta Bukva-Medakovo-Tešanjka i regio ...	25.000,00	0,00
1.2.1.5. Izrada mobilne aplikacije za praćenje infrastrukturnih deša ...	2.000,00	5.000,00
1.2.1.6. Kreiranje modela upravljanja industrijskim zonama ...	10.000,00	0,00
1.2.1.9. Izrada regulacionog plana za izgrađenu poslovnu zonu Ljetini ...	20.000,00	0,00
1.3.1.1. Unaprijediti saradnju privrednog sektora i srednjih škola ...	27.000,00	12.500,00
1.3.1.3. Promocija etičkog odnosa poslodavaca i radnika ...	2.500,00	0,00
	3.590.000,00	980.835,47
Društveni sektor		
2.1.1.1. Nastavak adaptacije zgrada društvenih domova u ruralnim sred ...	40.000,00	36.290,94
2.1.1.3. Izgradnja četiri sportske sale (Kalošević, Šije, Miljanovci ...	400.000,00	714.876,10
2.1.1.6. Izgradnja ambulanti u Pousorju (N. Miljanovci, Miljanovci, P ...	95.000,00	188.591,81
2.1.1.7. Izgradnja zatvorenog bazena ...	20.000,00	0,00
2.1.1.10. Rekonstrukcija raskrsnice Jelah (magistralni put M4 x region ...	480.000,00	0,00
2.1.1.11. Izgradnja novog mosta na rijeci Usori (regionalni put R474) ...	1.400.000,00	1.331.355,00
2.1.1.13. Projektovanje rješenja saobraćaja za grad Tešanj i izgradnja ...	30.000,00	0,00
2.1.1.14. Projektovati saobraćajnicu južnog izlaza općine Tešanj ...	10.000,00	0,00
2.1.1.17. Rekonstrukcija korita na rijeci Tešanjci (Trg A. Izetbegović ...	15.000,00	0,00
2.1.1.18. Razvoj elektronske podrške u javnom sektoru ...	20.000,00	0,00
2.1.1.19. Deminiranje terena ...	30.000,00	0,00
2.2.1.2. Viši nivo osposobljenosti sportskih trenera ...	3.000,00	10.000,00
2.2.1.3. Projekti „Sportom do zdravlja“ ...	50.000,00	50.000,00
2.2.1.4. Istraživanje prošlosti tešanjskog kraja i očuvanje pisane i ...	130.000,00	0,00
2.2.1.5. Mapiranje kulturno-historijskih lokaliteta i izrada web kart ...	10.000,00	5.350,00
2.2.1.7. Obogaćivanje društvenih, kulturnih i zabavnih sadržaja u rur ...	5.000,00	6.900,00
2.3.1.1. Prevencija maloljetničke delikvencije ...	5.000,00	0,00
2.3.1.3. Formiranje interaktivnog tima za jačanje uloge porodice i et ...	6.000,00	0,00
2.3.1.6. Briga o nemoćnim osobama i rehabilitacija starih i iznemogli ...	10.000,00	10.000,00
2.4.1.1. Obuka mladih za planiranje i upravljanje projektima ...	2.000,00	1.261,26
2.4.1.2. Fond za stipendiranje talentovanih sportista ...	5.000,00	0,00
2.4.1.3. Priznavanje i nagrađivanje mladih umjetnika i sportista i nj ...	3.000,00	0,00
2.4.1.5. Dani otvorenih vrata "Dani sporta" ...	2.000,00	1.955,00
2.4.2.1. Edukacija mladih u oblasti poslovnih vještina i komunikacije ...	2.000,00	1.728,00

2.4.2.3. Poticajne mjere za prvo zaposlenje ...	10.000,00	3.840,00
2.4.2.4. Sajam zapošljavanja mladih ...	4.000,00	5.039,03
2.5.1.1. Medijske kampanje o vrijednostima porodice ...	1.000,00	0,00
2.5.1.2. Anti-stres programi za mlade s ciljem povećanja sigurnosti i ...	1.000,00	0,00
	2.789.000,00	2.367.187,14
Zaštita životne sredine		
3.1.1.1. Dodatne količine vode ...	200.000,00	0,00
3.1.1.2. Smanjenje gubitaka i potrošnje vode ...	150.000,00	65.051,92
3.1.1.3. Proširenje obuhvata u sistemu vodosnabdijevanja (uključujući ...	850.000,00	955.629,59
3.2.1.1. Izgradnja primarne, sekundarne i tercijalne kanalizacione m ...	3.900.000,00	1.470.255,85
3.2.1.2. Izgradnja PPOV (uređaja za prečišćavanje) ...	50.000,00	124.453,00
3.2.2.1. Proširenje obuhvata sistema prikupljanja komunalnog otpada ...	150.000,00	0,00
3.2.2.2. Sanacija deponije "Bukva" (tretman procjednih vod ...	250.000,00	47.233,35
3.2.2.3. Primarna selekcija otpada ...	10.000,00	7.500,00
3.2.2.4. Rješavanje opasnog otpada ...	3.000,00	0,00
3.3.1.3. Eko oaza, jezero Rastoke ...	50.000,00	0,00
3.3.1.5. Podizanje drvoreda u urbanim sredinama ...	5.000,00	911,60
3.3.1.6. Uspostava stalnog mjerenja zraka ...	2.000,00	200,00
3.3.2.1. Projekti utopljanja ...	525.000,00	0,00
	6.145.000,00	2.671.235,31
Ukupno:	12.524.000,00	6.019.257,92

4.B.1 REALIZACIJA BUDŽETA 2018 za period utroška 01.01.2018. - 31.12.2018.				
SEKTOR	PLAN	PLAN Izvori sredstava	REALIZACIJA	REALIZACIJA Izvori sredstava
Ekonomski sektor				
1.1.1.1. Osnivanje tehnološkog centra ...	100.000,00	Budžet JLS : 50.000,00 Privatni izvori : 50.000,00	5.900,58	Ostalo : 5.400,58 Javna poduzeca i ustanove : 500,00
1.1.1.5. Projekat promocije tehničke ku ...	3.500,00	Budžet JLS : 2.500,00 ZDK : 1.000,00	811,89	Budžet JLS : 420,00
1.1.1.7. Podsticaji za kultivaciju zapu ...	50.000,00	ZDK : 50.000,00	0,00	
1.2.1.1. Završavanje opremanja poslovn ...	350.000,00	Budžet JLS : 150.000,00 FBIH : 200.000,00	956.623,00	Budžet JLS : 268.860,00 ZDK : 150.000,00 Država : 150.000,00 Budžet JLS : 48.666,00 Budžet JLS : 102.000,00 FBIH : 237.097,00
1.2.1.2. Izgradnja 110KVTS stanice Jela ...	3.000.000,00	Javna poduzeca i ustanove : 3.000.000,00	0,00	
1.2.1.4. Rekonstrukcija lokalnog puta B ...	25.000,00	Budžet JLS : 25.000,00	0,00	
1.2.1.5. Izrada mobilne aplikacije za ...	2.000,00	Budžet JLS : 2.000,00	5.000,00	
1.2.1.6. Kreiranje modela upravljanja i ...	10.000,00	Budžet JLS : 10.000,00	0,00	
1.2.1.9. Izrada regulacionog plana za i ...	20.000,00	Budžet JLS : 20.000,00	0,00	
1.3.1.1. Unaprijediti saradnju privredn ...	27.000,00	Budžet JLS : 2.000,00 Privatni izvori : 25.000,00	12.500,00	Javna poduzeca i ustanove : 684,00 Privatni izvori : 11.816,00
1.3.1.3. Promocija etičkog odnosa poslo ...	2.500,00	Budžet JLS : 2.500,00	0,00	
	3.590.000,00	3.590.000,00	980.835,47	975.443,58
Društveni sektor				

2.1.1.1. Nastavak adaptacije zgrada dru ...	40.000,00	Budžet JLS : 20.000,00 Donatori : 20.000,00	36.290,94	Budžet JLS : 20.592,00 Budžet JLS : 6.998,94 Budžet JLS : 2.000,00 Budžet JLS : 5.700,00 Budžet JLS : 1.000,00
2.1.1.3. Izgradnja četiri sportske sale ...	400.000,00	Budžet JLS : 150.000,00 ZDK : 250.000,00	714.876,10	ZDK : 400.000,00 Budžet JLS : 284.870,00 Ostalo : 30.000,00 Budžet JLS : 6.100,00
2.1.1.6. Izgradnja ambulanti u Pousorju ...	95.000,00	Budžet JLS : 35.000,00 Ostalo : 30.000,00 ZDK : 30.000,00	188.591,81	Budžet JLS : 3.000,00 Budžet JLS : 500,00 Budžet JLS : 40.000,00 Javna poduzeca i ustanove : 39.001,52 Budžet JLS : 41.582,29 Javna poduzeca i ustanove : 30.000,00 Budžet JLS : 17.254,00 Javna poduzeca i ustanove : 17.254,00
2.1.1.7. Izgradnja zatvorenog bazena ...	20.000,00	Ostalo : 20.000,00	0,00	
2.1.1.10. Rekonstrukcija raskrsnice Jela ...	480.000,00	Budžet JLS : 30.000,00 FBiH : 450.000,00	0,00	
2.1.1.11. Izgradnja novog mosta na rijec ...	1.400.000,00	Budžet JLS : 200.000,00 ZDK : 1.200.000,00	1.331.355,00	ZDK : 1.124.355,00 Budžet JLS : 200.000,00 Budžet JLS : 7.000,00
2.1.1.13. Projektovanje rješenja saobrać ...	30.000,00	Budžet JLS : 30.000,00	0,00	
2.1.1.14. Projektovati saobraćajnicu juž ...	10.000,00	Budžet JLS : 10.000,00	0,00	Budžet JLS : 10.000,00
2.1.1.17. Rekonstrukcija korita na rijec ...	15.000,00	Budžet JLS : 15.000,00	0,00	
2.1.1.18. Razvoj elektronske podrške u j ...	20.000,00	Budžet JLS : 20.000,00	0,00	
2.1.1.19. Deminiranje terena ...	30.000,00	Budžet JLS : 30.000,00	0,00	
2.2.1.2. Viši nivo osposobljenosti spor ...	3.000,00	Budžet JLS : 3.000,00	10.000,00	Ostalo : 10.000,00
2.2.1.3. Projekti „Sportom do zdravlja“ ...	50.000,00	Donatori : 50.000,00	50.000,00	Ostalo : 1.510,00 Ostalo : 700,00 Ostalo : 1.125,00 Ostalo : 2.000,00 Ostalo : 9.842,00 Ostalo : 7.880,00 Ostalo : 8.080,00 Ostalo : 13.800,00 Ostalo : 1.900,00 Ostalo : 250,00 Ostalo : 2.913,00
2.2.1.4. Istraživanje prošlosti tešanjjs ...	130.000,00	FBiH : 25.000,00 ZDK : 25.000,00 Budžet JLS : 30.000,00 Donatori : 50.000,00	0,00	
2.2.1.5. Mapiranje kulturno-historijski ...	10.000,00	Budžet JLS : 10.000,00	5.350,00	Budžet JLS : 5.350,00
2.2.1.7. Obogaćivanje društvenih, kultu ...	5.000,00	Budžet JLS : 5.000,00	6.900,00	Javna poduzeca i ustanove : 3.450,00
2.3.1.1. Prevencija maloljetničke delik ...	5.000,00	Budžet JLS : 5.000,00	0,00	
2.3.1.3. Formiranje interaktivnog tima ...	6.000,00	Budžet JLS : 6.000,00	0,00	
2.3.1.6. Briga o nemoćnim osobama i reh ...	10.000,00	Budžet JLS : 10.000,00	10.000,00	Budžet JLS : 10.000,00
2.4.1.1. Obuka mladih za planiranje i u ...	2.000,00	Budžet JLS : 2.000,00	1.261,26	Budžet JLS : 630,63 Budžet JLS : 630,63
2.4.1.2. Fond za stipendiranje talentov ...	5.000,00	Budžet JLS : 5.000,00	0,00	
2.4.1.3. Priznavanje i nagrađivanje mla ...	3.000,00	Budžet JLS : 3.000,00	0,00	

2.4.1.5. Dani otvorenih vrata "Dan ...	2.000,00	Budžet JLS : 2.000,00	1.955,00	Budžet JLS : 1.050,00 Budžet JLS : 880,00 Javna poduzeca i ustanove : 25,00
2.4.2.1. Edukacija mladih u oblasti pos ...	2.000,00	Budžet JLS : 2.000,00	1.728,00	Budžet JLS : 375,50
2.4.2.3. Poticajne mjere za prvo zaposl ...	10.000,00	ZDK : 10.000,00	3.840,00	Budžet JLS : 1.920,00 Budžet JLS : 1.920,00
2.4.2.4. Sajam zapošljavanja mladih ...	4.000,00	Budžet JLS : 4.000,00	5.039,03	
2.5.1.1. Medijske kampanje o vrijednost ...	1.000,00	Budžet JLS : 1.000,00	0,00	
2.5.1.2. Anti-stres programi za mlade s ...	1.000,00	Budžet JLS : 1.000,00	0,00	
	2.789.000,00	2.789.000,00	2.367.187,14	2.373.439,51
Zaštita životne sredine				
3.1.1.1. Dodatne količine vode ...	200.000,00	Budžet JLS : 100.000,00 Javna poduzeca i ustanove : 100.000,00	0,00	
3.1.1.2. Smanjenje gubitaka i potrošnje ...	150.000,00	Javna poduzeca i ustanove : 150.000,00	65.051,92	Javna poduzeca i ustanove : 4.340,70 Javna poduzeca i ustanove : 15.270,84 Javna poduzeca i ustanove : 20.046,55 Javna poduzeca i ustanove : 3.088,80 Javna poduzeca i ustanove : 4.500,00 Javna poduzeca i ustanove : 17.425,03 Javna poduzeca i ustanove : 245,00 Javna poduzeca i ustanove : 135,00
3.1.1.3. Proširenje obuhvata u sistemu ...	850.000,00	Budžet JLS : 150.000,00 Javna poduzeca i ustanove : 50.000,00 Donatori : 250.000,00 ZDK : 400.000,00	955.629,59	ZDK : 153.209,00 Budžet JLS : 510.415,68 Donatori : 250.000,00 Budžet JLS : 7.000,00 Budžet JLS : 35.004,91
3.2.1.1. Izgradnja primarne, sekundarne ...	3.900.000,00	Budžet JLS : 500.000,00 Kredit : 3.000.000,00 ZDK : 400.000,00	1.470.255,85	Budžet JLS : 358.000,00 FBIH : 440.864,55 Kredit : 580.739,91 ZDK : 90.651,39
3.2.1.2. Izgradnja PPOV (uređaja za pre ...	50.000,00	Budžet JLS : 50.000,00	124.453,00	Budžet JLS : 24.453,00
3.2.2.1. Proširenje obuhvata sistema pr ...	150.000,00	Javna poduzeca i ustanove : 150.000,00	0,00	
3.2.2.2. Sanacija deponije "Bukva& ...	250.000,00	Javna poduzeca i ustanove : 150.000,00 Donatori : 100.000,00	47.233,35	Budžet JLS : 30.000,00 Javna poduzeca i ustanove : 20.931,00 Javna poduzeca i ustanove : 7.940,25
3.2.2.3. Primarna selekcija otpada ...	10.000,00	Javna poduzeca i ustanove : 10.000,00	7.500,00	Javna poduzeca i ustanove : 7.500,00
3.2.2.4. Rješavanje opasnog otpada ...	3.000,00	Budžet JLS : 3.000,00	0,00	
3.3.1.3. Eko oaza, jezero Rastoke ...	50.000,00	Ostalo : 50.000,00	0,00	Budžet JLS : 10.000,00
3.3.1.5. Podizanje drvoreda u urbanim s ...	5.000,00	Budžet JLS : 5.000,00	911,60	Budžet JLS : 561,60
3.3.1.6. Uspostava stalnog mjerenja zra ...	2.000,00	Budžet JLS : 2.000,00	200,00	Budžet JLS : 200,00
3.3.2.1. Projekti utopljanja ...	525.000,00	Budžet JLS : 25.000,00 Donatori : 250.000,00 ZDK : 250.000,00	0,00	
	6.145.000,00	6.145.000,00	2.671.235,31	2.592.523,21
Ukupno:	12.524.000,00	12.524.000,00	6.019.257,92	5.941.406,30

4.B.2 REALIZACIJA BUDŽETA 2018 za period utroška 01.01.2018. - 31.12.2018. po izvorima sredstava			
SEKTOR	Izvor sredstava	PLAN	REALIZACIJA
Ekonomski sektor			
	Budžet JLS	264.000,00	419.946,00
	ZDK	51.000,00	150.000,00
	FBiH	200.000,00	237.097,00
	Država	0,00	150.000,00
	Javna poduzeca i ustanove	3.000.000,00	1.184,00
	Privatni izvori	75.000,00	11.816,00
	Ostalo	0,00	5.400,58
		3.590.000,00	975.443,58
Društveni sektor			
	Budžet JLS	629.000,00	669.353,99
	ZDK	1.515.000,00	1.524.355,00
	FBiH	475.000,00	0,00
	Javna poduzeca i ustanove	0,00	89.730,52
	Donatori	120.000,00	0,00
	Ostalo	50.000,00	90.000,00
		2.789.000,00	2.373.439,51
Zaštita životne sredine			
	Budžet JLS	835.000,00	975.635,19
	Kredit	3.000.000,00	580.739,91
	ZDK	1.050.000,00	243.860,39
	FBiH	0,00	440.864,55
	Javna poduzeca i ustanove	610.000,00	101.423,17
	Donatori	600.000,00	250.000,00
	Ostalo	50.000,00	0,00
		6.145.000,00	2.592.523,21
	Ukupno:	12.524.000,00	5.941.406,30

4.C PLANIRANI UTROŠAK za 2018 - PLAN IFP (projekti sa planiranim početkom u 2018 godini)		
	PLAN	REALIZACIJA
Ekonomski sektor	3.590.000,00	980.835,47
Društveni sektor	1.369.000,00	1.035.832,14
Zaštita životne sredine	6.145.000,00	2.671.235,31
Ukupno:	11.104.000,00	4.687.902,92

4.D PLANIRANI UTROŠAK za 2018 - PLAN BUDŽET (projekti sa definisanim budžetom za 2018 godinu)		
	PLAN	REALIZACIJA
Ekonomski sektor	3.590.000,00	980.835,47
Društveni sektor	2.789.000,00	2.367.187,14
Zaštita životne sredine	6.145.000,00	2.671.235,31
Ukupno:	12.524.000,00	6.019.257,92

Pregled za 2018 . godinu

Ekonomski sektor

Društveni sektor

Zaštita životne sredine

15 / 15 (15 / 15)

30 / 30 (34 / 32)

15 / 15 (16 / 15)

Projekat	Status	R	Projekat	Status	R	Projekat	Status	R
1.1.1.1. Osnivanje tehnološkog centra...	☹️	4/6	2.1.1.1. Nastavak adaptacije zgrada dru...	✅	7/7	3.1.1.1. Dodatne količine vode...	☹️	1/2
1.1.1.2. Podrška razvoja start up idej...	✅	3/3	2.1.1.2. Izgradnja nove školske zgrade...	☹️	0/2	3.1.1.2. Smanjenje gubitaka i potrošnj...	✅	3/3
1.1.1.3. Izmjena i unaprjeđenje odluk...	😊	3/4	2.1.1.3. Izgradnja četiri sportske sal...	✅	3/3	3.1.1.3. Proširenje obuhvata u sistemu...	☹️	2/3
1.1.1.5. Projekat promocije tehničke k...	✅	5/5	2.1.1.6. Izgradnja ambulanti u Pousorju...	✅	5/5	3.1.1.4. Izrada Studije dugoročnog rje...	🕒	0/0
1.1.1.6. Usmjeravanje potsticaja za pol...	✅	3/3	2.1.1.7. Izgradnja zatvorenog bazena...	😊	1/2	3.2.1.1. Izgradnja primarne, sekundarne...	☹️	1/2
1.1.1.7. Podsticaji za kultivaciju zapu...	✅	6/6	2.1.1.10. Rekonstrukcija raskrsnice Jela...	☹️	0/2	3.2.1.2. Izgradnja PPOV (uređaja za pr...	😊	1/2
1.2.1.1. Završavanje opremanja poslovn...	😊	6/8	2.1.1.11. Izgradnja novog mosta na rijec...	✅	4/4	3.2.2.1. Proširenje obuhvata sistema p...	✅	3/3
1.2.1.2. Izgradnja 110KVTS stanice Jela...	☹️	0/1	2.1.1.12. Rekonstrukcija raskrsnice Teš...	☹️	0/3	3.2.2.2. Sanacija deponije "Bukva&...	☹️	5/8
1.2.1.4. Rekonstrukcija lokalnog puta B...	✅	4/4	2.1.1.13. Projektovanje rješenja saobra...	☹️	4/9	3.2.2.3. Pnmarina selekcija otpada ...	✅	5/5
1.2.1.5. Izrada mobilne aplikacije za ...	✅	6/6	2.1.1.14. Projektovati saobraćajnicu ju...	☹️	1/2	3.2.2.4. Rješavanje opasnog otpada...	✅	3/3
1.2.1.6. Kreiranje modela upravljanja i...	😊	5/7	2.1.1.17. Rekonstrukcija korita na rijec...	☹️	3/4	3.2.2.5. Veći stepen primjene odluke o...	✅	3/3
1.2.1.9. Izrada regulacionog plana za i...	☹️	3/6	2.1.1.18. Razvoj elektronske podrške u ...	✅	5/5	3.2.2.6. Izrada plana upravljanja otpad...	☹️	2/4
1.3.1.1. Unaprijediti saradnju privredn...	✅	9/9	2.1.1.19. Deminiranje terena...	☹️	3/4	3.3.1.3. Eko oaza, jezero Rastoke ...	😊	2/3
1.3.1.2. Izmjena kriterija za stipendir...	✅	6/6	2.1.1.20. Izgradnja trotoara i raskršć...	☹️	0/1	3.3.1.5. Podizanje drvoreda u urbanim s...	✅	3/3
1.3.1.3. Promocija etičkog odnosa posi...	😊	4/7	2.2.1.2. Viši nivo osposobljenosti spo...	✅	2/2	3.3.1.6. Uspostava stalnog mjerenja zra...	✅	4/4
			2.2.1.3. Projekti „Sportom do zdravlj...	✅	11/11	3.3.2.1. Projekti utopljanja...	☹️	0/5
			2.2.1.4. Istraživanje prošlosti teša...	✅	2/2			
			2.2.1.5. Mapiranje kulturno-historijski...	✅	3/3			
			2.2.1.7. Obogaćivanje društvenih, kul...	✅	5/5			
			2.3.1.1. Prevencija maloljetničke deli...	✅	4/4			
			2.3.1.3. Formiranje interaktivnog tima ...	✅	4/4			
			2.3.1.4. Uspostava liste pokazatelja et...	✅	4/4			
			2.3.1.6. Briga o nemoćnim osobama i re...	✅	4/4			
			2.4.1.1. Obuka mladih za planiranje i u...	✅	5/5			
			2.4.1.2. Fond za stipendiranje talentov...	😊	2/6			
			2.4.1.3. Priznavanje i nagrađivanje mi...	😊	2/6			
			2.4.1.4. Program obuke omladinskih lide...	🕒	0/0			
			2.4.1.5. Dani otvorenih vrata "Dan...	✅	6/6			
			2.4.2.1. Edukacija mladih u oblasti pos...	✅	3/3			
			2.4.2.2. Prekvalifikacija i dodatna obu...	🕒	0/0			
			2.4.2.3. Poticajne mjere za prvo zaposl...	✅	4/4			
			2.4.2.4. Sajam zapošljavanja mladih...	✅	5/5			
			2.5.1.1. Medijske kampanje o vrijednost...	☹️	0/3			
			2.5.1.2. Anti-stres programi za mlade s...	😊	1/4			

Pregled za 2019 . godinu

Ekonomski sektor

Društveni sektor

Zaštita životne sredine

2 / 0 (15 / 14)

14 / 1 (34 / 30)

4 / 0 (16 / 16)

Projekat	Status	R	Projekat	Status	R	Projekat	Status	R
1.1.1.1. Osnivanje tehnološkog centra...	😊	0/4	2.1.1.1. Nastavak adaptacije zgrada dru...	😊	0/7	3.1.1.1. Dodatne količine vode...	😊	0/2
1.1.1.2. Podrška razvoja start up idej...	😊	0/1	2.1.1.2. Izgradnja nove školske zgrade...	😊	0/3	3.1.1.2. Smanjenje gubitaka i potrošnj...	😊	0/8
1.1.1.3. Izmjena i unaprijeđenje odluk...	😊	0/1	2.1.1.3. Izgradnja četiri sportske sal...	😊	0/4	3.1.1.3. Proširenje obuhvata u sistemu...	😊	0/4
1.1.1.5. Projekat promocije tehničke k...	😊	0/6	2.1.1.6. Izgradnja ambulanti u Pousorju...	😊	0/3	3.1.1.4. Izrada Studije dugoročnog rje...	😊	0/5
1.1.1.6. Usmjeravanje potsticaja za pol...	😊	0/1	2.1.1.7. Izgradnja zatvorenog bazena...	👉	0/0	3.2.1.1. Izgradnja primarne, sekundarne...	😊	0/3
1.1.1.7. Podsticaji za kultivaciju zapu...	😊	0/6	2.1.1.10. Rekonstrukcija raskrsnice Jela...	😊	0/2	3.2.1.2. Izgradnja PPOV (uređaja za pr...	😊	0/1
1.2.1.1. Završavanje opremanja poslovn...	😊	0/6	2.1.1.11. Izgradnja novog mosta na rijec...	😊	0/1	3.2.2.1. Proširenje obuhvata sistema p...	😊	0/4
1.2.1.2. Izgradnja 110KVTS stanice Jela...	😊	0/1	2.1.1.12. Rekonstrukcija raskrsnice Teš...	😊	0/3	3.2.2.2. Sanacija deponije "Bukva&...	😊	0/4
1.2.1.4. Rekonstrukcija lokalnog puta B...	😊	0/3	2.1.1.13. Projektovanje rješenja saobra...	😊	0/8	3.2.2.3. Primarna selekcija otpada ...	😊	0/5
1.2.1.5. Izrada mobilne aplikacije za ...	👉	0/0	2.1.1.14. Projektovati saobraćajnicu ju...	😊	0/2	3.2.2.4. Rješavanje opasnog otpada...	😊	0/1
1.2.1.6. Kreiranje modela upravljanja i...	😊	0/3	2.1.1.17. Rekonstrukcija konta na rijec...	😊	0/4	3.2.2.5. Veći stepen primjene odluke o...	😊	0/1
1.2.1.9. Izrada regulacionog plana za i...	😊	0/2	2.1.1.18. Razvoj elektronske podrške u ...	😊	0/3	3.2.2.6. Izrada plana upravljanja otpad...	😊	0/2
1.3.1.1. Unaprijediti saradnju privredn...	😊	0/5	2.1.1.19. Deminiranje terena...	😊	0/4	3.3.1.3. Eko oaza, jezero Rastoke ...	😊	0/4
1.3.1.2. Izmjena kriterija za stipendir...	😊	0/1	2.1.1.20. Izgradnja trotoara i raskršć...	😊	0/2	3.3.1.5. Podizanje drvoreda u urbanim s...	😊	0/2
1.3.1.3. Promocija etičkog odnosa post...	😊	0/3	2.2.1.2. Viši nivo osposobljenosti spo...	👉	0/0	3.3.1.6. Uspostava stalnog mjerenja zra...	😊	1/3
			2.2.1.3. Projekti „Sportom do zdravlj...	👉	0/0	3.3.2.1. Projekti utopljanja...	😊	0/4
			2.2.1.4. Istraživanje prošlosti teša...	😊	0/4			
			2.2.1.5. Mapiranje kulturno-historijsk...	😊	0/1			
			2.2.1.7. Obogaćivanje društvenih, kul...	😊	0/5			
			2.3.1.1. Prevencija maloljetničke deli...	😊	0/4			
			2.3.1.3. Formiranje interaktivnog tima ...	😊	0/2			
			2.3.1.4. Uspostava liste pokazatelja et...	😊	0/2			
			2.3.1.6. Briga o nemoćnim osobama i re...	😊	0/4			
			2.4.1.1. Obuka mladih za planiranje i u...	😊	0/5			
			2.4.1.2. Fond za stipendiranje talentov...	😊	0/5			
			2.4.1.3. Priznavanje i nagrađivanje ml...	😊	0/5			
			2.4.1.4. Program obuke omladinskih ide...	😊	0/5			
			2.4.1.5. Dani otvorenih vrata "Dan...	😊	0/5			
			2.4.2.1. Edukacija mladih u oblasti pos...	😊	0/6			
			2.4.2.2. Prekvalifikacija i dodatna obu...	😊	0/6			
			2.4.2.3. Poticajne mjere za prvo zaposi...	👉	0/0			
			2.4.2.4. Sajam zapošljavanja mladih...	😊	0/8			
			2.5.1.1. Medijske kampanje o vrijednost...	😊	0/3			
			2.5.1.2. Anti-stres programi za mlade s...	😊	0/5			